— Romaňi čirlatuňi phuv

Romane verdana džan, bokh the bida pal lende pes cirdel,
o Rom giľavel, o jilo andre leste pes vrasarel.
Sar o kham džal te sovel, jaga rozthoven,
bašaven žalostna giľa, paš oda the roven.

Vandrinahas, putinahas, kaj o cerhi rozthovahas,
imar o šingune aven: oda nane tumari phuv!
Traden le Romes, sar te na uľahas manuš, aľe ruv.

Kaj odi čirlatuňi phuv, so sas amari?
Soske la mukhľam? Ko amen tradňa odari?
Bari bokh, meriben amen het tradenas,
abo oda barvale, so le čores paťiv na denas?
Abo andro baro svetos mukhľam pes korkore,
bo rodahas feder bacht vaš amare čhavore?
U sar ňikhaj amari phuv, amaro than n'arakhľam,
džahas amen dureder, putinahas pal o kham.

Oda ďives aviľa,
o kham pr'amende asaňa,
sem sitinel perdal sakoneste,
pro kalo, šargo či parneste.

Sakoneste rat lolo,
te n'avel jekh barvalo, jekh čoro!
Avkes feder ela,
te pes ľikeraha
sar pheňa the phrala.

— Dávná zem Romů

Jedou vozy Romů, hlad a bída za nimi táhne,
píseň svlažuje srdce, aby je neroztavil žal.
Slunce zapadá, vzcházejí ohně; muž na noc vypřáhne,
tančí se, hraje a pláče – a zítra jedeme dál.

Jedeme dál a dál a sotva k odpočinku vozy zastaví,
už jsou tu četníci, jak vlky nás ženou:
„Táhněte do svý země, cikáni špinaví!“

Kde je ta dávná zem, co naše bývala?
Proč jsme ji opustili? Či nás sama vyhnala?
Smrt, války, hladomory nás hnaly do daleka?
Nebo ti bohatí, co nemají úctu pro člověka?
Nebo jsme do světa vydali se sami
hledat svým dětem štěstí a požehnání?
A když jsme nikde nenašli vlastní zem,
putovali jsme dál, dál a dál za sluncem.

Konečně přišel ten den,
kdy slunce i na nás se usmálo
a řeklo: svítím pro každého,
pro černého, pro žlutého, pro bílého.

Krev černých i bílých je stejně rudá,
pravda dávných zeměpánů neplatí,
už nejsou chudí, nejsou bohatí
a tato zem patří všem,
všem tato země patří,
v níž žijeme s ostatními a se všemi jsme bratři.

Přeložila Milena Hübschmannová

Romano džaniben – Ňilaj 2007
Časopis romistických studií

Časopis vychází díky finanční podpoře Ministerstva kultury České republiky.

Toto číslo je výstupem z výzkumného záměru č. MSM 0021620825 realizovaného na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze.

Toto číslo časopisu vyšlo za finanční podpory České rady pro oběti nacismu.

Projekt je financován za finanční podpory Nadace Arbor Vitae.

Projekt byl podpořen z prostředků Nadačního fondu obětem holocaustu.

Vydává Romano džaniben
Ondříčkova 33, 130 00 Praha 3
tel.: 222 715 947, e-mail: dzaniben@email.cz, www.dzaniben.cz
bankovní spojení: 161582339/0300

Šéfredaktor: Peter Wagner
Výkonné redaktorky: Lada Viková a Helena Sadílková
Technická redaktorka: Eva Zdařilová
Recenzovali: doc. PhDr. Jiří Nekvapil, CSc.
a Ass. Prof. Mag. Dr. Dieter Halwachs
Sazba: Petr Teichmann
Tisk: PBtisk, Příbram

Produkci zajišťuje nakladatelství G plus G, s.r.o.,
Plavecká 14, 128 00 Praha 2
tel: 222 588 001, e-mail: gplusg@gplusg.cz, www.gplusg.cz

Náklad: 600 ks
Doporučená cena: 160 Kč
Roční předplatné: 320 Kč (včetně poštovného a balného)

ISSN 1210-8545
Evidenční číslo podle tiskového zákona: MK ČR E 6882

Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí. Obsah zveřejněných polemických článků nemusí být totožný se stanoviskem redakce. Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt Praha č.j. NP 1360/1994 ze dne 24.6.1994.